

кримінальним законодавством Бельгії відбувається за критерієм покарання, а інших критеріїв розмежування цих правопорушень КК Бельгії не містить.

У кримінальному праві України, згідно ч. 3 ст. 12 КК, злочини поділяються на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі, до того ж класифікують їх відповідно до ч. 1 ст. 12 КК України на кримінальні проступки і злочини.

Отже, в результаті проведення порівняльно-правового аналізу кримінального законодавства України та країн-представників романо-германської правової сім'ї, в контексті розуміння кримінального правопорушення було виявлено загальні та спільні риси кримінально-правового регулювання суспільних відносин у сфері кримінального законодавства, а також проаналізовано та порівняно поняття та ознаки кримінального правопорушення.

Список використаних джерел

1. Історія цивілізацій. URL: <http://www.mestectvo.com/istoriya-ukraini/kievsk-rus.html>.

2. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XIV регіональної науково-практичної конференції, 06.02.2008 р. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2008. URL: <https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/03/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-2008.pdf>.

3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 25–26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

4. Станіч В. С. Кримінальний кодекс Франції : Вид. ОБК. Київ, 2017. 348 с. URL: <https://owk.com.ua/wa-data/public/site/data/zmist/28.pdf>.

5. Чиркова Т. І. Спільні й відмінні риси поняття кримінального проступку та злочину в Україні та країнах ЄС: URL: file:///C:/Users/Home%20pc/Downloads/p302_304.pdf.

Задорожний Олександр Павлович,
ад'юнкт відділу аспірантури
та докторантури Національної академії
внутрішніх справ

БОРотьБА УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНОЮ КРИМІНАЛЬНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ З ОГЛЯДУ НА СПІВРОБІТНИЦТВО З ЄВРОПОЛОМ

В зв'язку з прагненням України стати частиною Європейської спільноти, а також тим, що однією із умов вступу до Європейського союзу є спільне об'єднання зусиль в боротьбі з міжнародною кримінальною злочинністю, національні правоохоронні органи націлені на зміцнення міжнародного співробітництва з правоохоронними інституціями Європейського союзу.

Налагодження тісних міжнародних стосунків у різних галузях створили реальні умови для формування співпраці правоохоронних органів країн Європи, зокрема у сфері оперативно-розшукової діяльності з протидії злочинності. Саме таким органом, який координує дану діяльність у цій сфері є спеціалізований орган Європейського союзу – Європол.

Європейське поліцейське управління – є однією із правоохоронних інституцій Європейського союзу, що приймає активну участь в міжнародному поліцейському співробітництві між країнами учасниками та у проведенні міжнародного розшуку злочинців. На сьогодні повною назвою Європолу є Агентство Європейського Союзу із співробітництва у сфері правоохоронної діяльності (*European Union Agency for Law Enforcement Cooperation*). Однак існує і інша назва даного органу, а саме – Європейське поліцейське управління (*European Police Office*) [1].

Створення Європолу передбачено в Договорі про Європейський союз 1992 року. Однак свою роботу, як управління по боротьби з наркотиками він розпочав здійснювати з січня 1994 року та в подальшому поширював свою діяльність і на інші види міжнародної кримінальної злочинності.

1 жовтня 1998 року, після ратифікації в усіх державах-членах набули чинності Конвенція про створення Європолу та пов'язані з нею правові акти. Та, як наслідок, 1 липня 1999 року Європол розпочав повномасштабну роботу в усіх сферах своїх повноважень.

До сфери повноважень діяльності Європолу належить: боротьба з незаконним обігом наркотиків; незаконна імміграція; боротьба з мережею торгівлі людськими органами; незаконний обіг транспортних засобів; кіберзлочинність; відмивання грошей; інтелектуальна власність; шахрайство з ПДВ; відмивання грошей та відстеження активів; мобільні організовані злочинні групи; підробка грошей; тероризм; розшук особливо небезпечних злочинців, тощо.

До основних функцій, напрямків діяльності Європолу на підставі ст. 30 Договору про Європейський Союз належать: інформаційне сприяння державам-членам у розслідуванні злочинів; науково-технічне сприяння правоохоронним органам держав-учасниць у розслідуванні злочинів; координація роботи національних слідчих органів [2].

Координація роботи національних слідчих органів, як одна із функцій напрямків діяльності пов'язана з тим, що Європолна відміну від національних поліцейських структур не має власних слідчих органів та у офіцерів Європолу відсутні прямі повноваження здійснювати арешт, але вони своєю діяльністю підтримують колег з держав-членів Європейського союзу шляхом збору, аналізу і поширення інформації та координації операцій. Разом із тим, починаючи з 2002 року Європол має право брати участь у спільних розслідуваннях держав-членів ЄС, а також вимагати від них проведення розслідувань.

Завданнями функціонування Європолу є: спрощення інформаційного обміну між національними службами; збір, обробка та аналіз інформації; негайне інформування національних служб; інформаційна підтримка розслідувань, що проводяться країнами-учасницями ЄС; підтримка необхідної інформаційної інфраструктури, баз даних.

Між Україною та Агентством Європейського Союзу із співробітництва у сфері правоохоронної діяльності підписано Угоду про оперативне і стратегічне співробітництво, яка ратифікована 12.07.2017 року. Цей документ надає можливість: брати участь в спільних поліцейських заходах, здійснювати обмін оперативною інформацією в рамках кримінальних проваджень, встановлювати місцеперебування осіб, причетних до скоєння злочинів, проводити аналіз оперативної інформації; створювати міжнародні спільні слідчі групи [3].

Національним контактним пунктом для України, який діє як центральний контактний пункт між іншими компетентними органами України та Європолем визначено Відділ по взаємодії з Європолем Національної поліції України.

У 2015 році ратифіковано Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським поліцейським офісом щодо встановлення захищеної лінії зв'язку. Завдяки встановленню захищеного каналу зв'язку SIENA інформаційний обмін між правоохоронними органами України та Європолем суттєво збільшився. Крім того, у 2017 році підписано Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським поліцейським офісом стосовно конфіденційності та забезпечення збереження інформації [4].

Крім цього, Європол приймає активну участь в розшуку злочинців, які вчинили особливо небезпечні чи резонансні злочини на території Європейського союзу. Так, організацією створено відповідний інтернет-сайт www.eumostwanted.eu на якому розмішена інформація про осіб, що найбільш розшукуються в Європі, їх персональні дані та фотографії [5]. Особи, інформація про розшук яких розміщені на сайті підозрюються у вчиненні кримінальних порушень пов'язаних з нелегальною міграцією, торгівлею людьми, наркотичними засобами, зброєю, згвалтування, кіберзлочинів та інших тяжких та особливо тяжких злочинів. Частину з них вже засуджено заочно, а іншим пред'явлено підозри [5]. Розшук вищезазначених осіб відбувається шляхом надання розголосу в засобах масової інформації, соціальних мережах та через мережу Інтернет. Громадяни мають можливість анонімно повідомити про можливе місце знаходження злочинця, що дає змогу офіцерам Європолу в свою чергу повідомити національні поліцейські сили в країні перебування злочинця та затримати його.

Європолем на постійній основі проводяться онлайн-компанії, щодо розшуку особливо небезпечних злочинців, які дають надзвичайно позитивні результати. Так, Європолем за період свого існування, започаткування та роботи інтернет-сайту www.eumostwanted.eu, було проведено декілька онлайн-компаній, щодо розшуку та затримання злочинців. Перша пройшла у 2016 році. З того часу відомство затримало 91 злочинця. У 33 випадках затримання вдалося зробити завдяки інформації від населення [6]. Крім цього в 2016 році в ході проведення спільної міжнародної операції в якій прийняли участь 52 країни і чотири міжнародні організації, Європол повідомило про затримання 314 осіб [7]. Так, в результаті тижневої операції було вилучено 2,38 тонни кокаїну, ідентифіковано 529 жертв торгівлі людьми і заарештовано 314 осіб. Також, за даними Європолу, серед затриманих 193 – пов'язані з вчиненням кіберзлочинів, 72 – з незаконною торгівлею людьми, 31 – з організацією незаконної імміграції та 18 – з торгівлею наркотиками [7].

Підсумовуючи вищесказане, можливо дійти висновку, що доцільно налагодити тісне міжнародне партнерство з правоохоронними інституціями Європейського союзу, що надасть змогу розширити кордони діяльності національним правоохоронним органам, зокрема з обміну інформацією про діяльність міжнародних організованих груп та злочинних організацій, а також здійснювати розшук, затримання, небезпечних та особливо небезпечних злочинців, тим саме зменшити негативні прояви стану злочинності на теренах України.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Європолу. URL: <http://www.europol.europa.eu>.
2. Договір про Європейський союз 1992 року. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu92338?ed=1992_02_07.
3. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16#Text.
4. Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським поліцейським офісом щодо встановлення захищеної лінії зв'язку. URL: https://Zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_a12#Text.
5. Офіційний сайт Evropes most wanted fugitives. URL: <https://eumostwanted.eu>.
6. Європол оприлюднив список найбільш небезпечних гвалтівників у спробі розшукати їх. URL: <https://rbc.ua/ukr/news/evropol-obnarodoval-spisok-samyh-opasnyh-1603828608.html>.
7. Європол повідомив про затримання сотень злочинців під час міжнародної операції. URL: lb.ua/world/2016/10/19/348309_evropol_soobshchil_zaderzhanii_soten.html.

Зайцев Дмитро Олександрович,
ад'юнкт відділу ад'юнктури
та докторантури Національної академії
внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВА ОСОБИ НА НЕДОТОРКАННІСТЬ ЖИТЛА ЧИ ІНШОГО ВОЛОДІННЯ

Реалізація і дотримання принципу верховенства права в усіх видах суспільних відносин в Україні є однією з причин активного реформування системи правовідносин, що утворилися у зв'язку з реакцією держави на вчинені порушення прав і свобод людини та громадянина.

Так, одним з гарантованих Конституцією України гарантовано право особи на недоторканність житла, чи іншого володіння. Відповідно до статті 30 Основного Закону, не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду [1]. Водночас, вказане конституційне положення передбачає легітимний порядок обмеження цього конституційного права, зокрема визначає, що у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку [1].

З метою реалізації та гарантування державою цього права особи розроблено систему заходів і засобів, які покликані забезпечувати його належну охорону, серед яких, на наше переконання, особливо важливе місце займають кримінально-правові.

Механізм правового регулювання кримінально-правової охорони недоторканності житла чи іншого володіння є досить широким у сучасній